

Nota

Voor burgemeester en wethouders

Nummer: 14INT04226

Datum vergadering

30 SEP 2014

Nota openbaar: Ja

► **Onderwerp:** Invulling Wet chronisch zieken en gehandicapten (Wtcg) en Compensatie Eigen Risico (CER)

Advies:

- Voor 2015 een nog nader te bepalen deel van de Wtcg-CER-middelen in te zetten voor de Collectieve Zorgverzekering van Menzis inclusief de bijbehorende uitvoeringskosten en het overleg hierover met Menzis te starten.
- De overige Wtcg-CER-middelen te reserveren voor bijzondere, onvoorziene situaties en toe te voegen aan de middelen en de uitvoeringskosten individuele bijzondere bijstand.

Besluit B en W:

gewijzigd besluit → zie bijlage.

Korte samenvatting:

Gemeenten worden met de drie decentralisaties verantwoordelijk voor de ondersteuning van inwoners bij hun zelfredzaamheid en participatie in het brede sociale domein. Binnen deze context past het in het Regeerakkoord opgenomen voornemen de Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten (Wtcg), de Compensatieregeling Eigen Risico (CER) en de 33 procent-korting op eigen bijdragen vóór 2014 af te schaffen. De budgetten die met het afschaffen van de Wtcg en CER vrijvallen worden na een korting overgeheveld naar het sociaal domein van het Gemeentefonds. Gemeenten beschikken over beleids- en bestedingsruimte om het budget binnen het sociaal domein in te zetten. In dit voorstel worden keuzes voor invulling van deze budgetten nader uitgewerkt.

Aanleiding:

Een aantal tegemoetkomingen voor chronisch zieken en gehandicapten is afgeschaft. Het gaat hierbij om de Wtcg en de CER. De regering is van mening dat gemeenten haar inwoners gericht kunnen ondersteunen bij een chronische ziekte of handicap. Dit past bij de visie van de drie decentralisaties om gemeenten verantwoordelijk te maken voor de ondersteuning van inwoners bij hun zelfredzaamheid en participatie in het brede sociale domein. De budgetten die met het afschaffen van de Wtcg en CER vrijvallen worden na een korting overgeheveld naar het sociaal domein van het Gemeentefonds. Voor Hellendoorn betreft het een budget van € 568.636 voor 2015. Gemeenten beschikken over beleids- en bestedingsruimte om het budget binnen het sociaal domein in te zetten.

Cijfers

Uit de gegevens van het CAK blijkt (eind maart 2014) dat in Hellendoorn 4831 inwoners de Compensatie Eigen Risico (CER) ontvangen en 4715 inwoners ontvangen een tegemoetkoming conform de Wtcg. De Wtcg is inkomensafhankelijk en de CER is niet inkomensafhankelijk. Deze personen hebben dus niet allemaal een laag inkomen. Met deze cijfers is dus geen rekening gehouden met inkomensgrenzen. Er is een overlap in personen die de compensatie (CER) en personen die de tegemoetkoming (Wtcg) ontvangen.

Opties om meerkosten voor chronisch zieken en gehandicapten te ontsluiten

In de in april verschenen handreiking van VWS worden verschillende opties beschreven die een gemeente heeft om de afschaffing te compenseren:

1. de individuele bijzondere bijstand;
2. een forfaitaire vergoeding vanuit de Wmo;
3. een verlaging van de eigen bijdrage voor de Wmo;
4. een verstrekking van een voorziening vanuit de Wmo;
5. en de collectieve (aanvullende) zorgverzekering van gemeenten.

Elke variant heeft voor- en nadelen. De kracht van het beleid voor ondersteuning van chronisch zieken en gehandicapten ligt in de combinatie van één of meer opties. Alle opties zijn aan de hand van o.a. de volgende punten vergeleken:

- Is er mogelijkheid tot differentiëren naar inkomen?
- Mate van gerichtheid (compenseren meerkosten chronisch zieken) - Compenseert de regeling de daadwerkelijke meerkosten?
- Is het budget/uitgaven beheersbaar?
- Zijn de uitvoeringskosten voor de gemeente hoog of laag?
- Zijn de administratieve lasten voor de inwoner hoog of laag?

In de bijlage van dit voorstel vindt u een samenvatting van de vergelijking van de opties voor gericht maatwerk chronisch zieken en gehandicapten.

Relevante eerdere besluiten:

Op 23 september 2014 is door het college besloten om (beschreven in de kadernota Wmo 2015-2019, behorend bij voorstel 14INT04114):

- De invulling van de gelden die met de afschaffing van Wtcg/CER vrijkomen, nader uit te werken. Er worden keuzes uitgewerkt en vóór januari 2015 kan de Raad het voorstel vaststellen.

Doelstelling:

Een efficiënte invulling van de gelden die vrijkomen door intrekken/afschaffen van de Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten (Wtcg) en Compensatie Eigen Risico (CER).

Oplossing:

- Voor 2015 een nog nader te bepalen deel van de Wtcg-CER-middelen in te zetten in de collectieve zorgverzekering van Menzis en het overleg hierover met Menzis te starten. Hierbij dient aansluiting gezocht te worden bij de bestaande collectieve verzekering voor minima.

- De overige Wtcg-CER-middelen te reserveren voor bijzondere, onvoorziene situaties en toe te voegen aan de middelen individuele bijzondere bijstand.

Effecten:

Uit een inventarisatie van voors en tegens van de verschillende opties (zie afwegingstabel in de bijlage), lijkt onderbrenging in de collectieve zorgverzekering, in het contract met de huidige zorgverzekeraar Menzis, van alle opties het meest efficiënt. De collectieve zorgverzekering is in feite collectief maatwerk en een vorm van categoriale bijzondere bijstand. Het is een voorziening die gemeenten bieden aan een gerichte groep (kwetsbare) inwoners om hen te compenseren voor de daadwerkelijk gemaakte meerkosten voor zorg en ondersteuning. Door dit instrument wordt een specifieke doelgroep van gemeentelijk beleid bereikt terwijl de feitelijke uitkering via de regeling op individueel niveau plaats vindt door de zorgverzekeraar.

Deze oplossing is een gericht en eenvoudig instrument, dat uitgaat van lage uitvoeringskosten. Bovendien sluit het aan bij de gedachte dat de inwoner zelf verantwoordelijk is om een goede passende zorgverzekering af te sluiten. De gemeente biedt een voorziening en het is aan de inwoner om te wegen of hij van deze voorziening gebruik wil maken (doordat men meerkosten die in de collectiviteit opgenomen zijn ook daadwerkelijk verwacht te maken en men de betreffende premie om zich tegen deze kosten te verzekeren wil betalen). De gemeente doet een bijdrage wanneer iemand een laag inkomen heeft. Van een laag inkomen is sprake als het inkomen lager is dan 130% van de toepasselijke bijstandsnorm.

Het aanbod van Menzis

Het aanbod van Menzis voor 2015 bevat een extra aanvullend pakket Wtcg-CER, waarin de volgende kosten verzekerd kunnen worden (bovenop de al in het Garant Verzorgd Pakket 3 te verzekeren kosten voor eigen bijdragen Wmo/thuiszorg en bijzondere bijstand medische kosten):

- Alternatieve geneeswijzen
- Geneesmiddelen binnen Geneesmiddelen Vergoedings- Systeem (GVS)
- Zelfzorgmedicatie (buiten GVS)
- Orthopedisch schoeisel/schoenvoorzieningen
- Lidmaatschap patiëntenvereniging/thuiszorgorganisatie
- Preventief medisch onderzoek
- ADL hulpmiddelen (ADL = Algemene Dagelijkse Levensverrichtingen)
- Valpreventie cursus
- Dieetkosten

In de meest uitgebreide optie bedraagt de premie voor dit 'Wtcg/CER-pakket' ca. € 40, = per maand. Daarin zijn dan het volledig eigen risico herverzekerd en alle eigen bijdragen die aan het CAK (het CAK is een landelijke organisatie voor het uitvoeren van financiële regelingen in de zorg) worden betaald voor Wmo-maatwerkvoorzieningen en de extra aanvullingen die hierboven zijn beschreven.

Bereiken van de doelgroep

Het volledig bereiken van de doelgroep is een vraagstuk omdat niet precies duidelijk wie hiertoe behoort. Het idee is dat de groep zichzelf selecteert. Wie hoge zorgkosten heeft als gevolg van een chronisch ziekte of handicap zal kiezen voor een zorgverzekering die die zorgkosten dekt. Het aanbod van Menzis, in de vorm van Garant Verzorgd Pakket 3, dekt die kosten. Zelfs het eigen risico, een bedrag van € 375,00 voor 2015, wordt volledig herverzekerd. Bovendien brengt de collectieve zorgverzekering met zich mee dat de korting op de basisverzekering en de aanvullende verzekering (6 procent

en 9 procent) wordt doorgegeven aan de inwoner. Hierbij moet wel de kanttekening worden gemaakt dat hoge stookkosten en bewassingskosten **niet** in het verzekeringspakket is opgenomen. Oplossing voor deze kosten kan worden gevonden in het verstrekken van individuele bijzondere bijstand.

Inwoners zullen zelf een keuze moeten maken. Het is bekend dat, met name de chronisch zieken, niet snel zullen wisselen van zorgverzekeraar. Het bereiken van de doelgroep zal onder meer afhangen van de wijze van communicatie. Menzis heeft aangegeven zich hiervoor volledig in te zetten.

Individuele bijzondere bijstand voor bijzondere, onvoorziene situaties

Om het geheel betaalbaar te houden zal niet aan iedere chronisch zieke een gemeentelijke bijdrage kunnen worden verstrekt.

Gekozen is om een inkomensgrens van 130% van de toepasselijke bijstandsnorm in te bouwen. In het algemeen wordt aangenomen dat in een dergelijke situaties voldoende financiële draagkracht is om die kosten zelf te betalen. Mocht dit niet het geval zijn dan kan de individuele bijzondere bijstand oplossing bieden.

Voorstel is om een inkomensgrens in te stellen van 130%. Toetsing zal plaatsvinden door de gemeente. Van een groep inwoners (uitkeringsgerechtigden en minima) zijn de gegevens te genereren. Inwoners zullen Menzis geen inkomensgegevens verstrekken. Menzis zal dus die toets niet kunnen maken. Dit resulteert in uitvoeringslasten voor de gemeente Hellendoorn. In de uitvoeringsorganisatie en uitvoeringsbudgetten dient met deze taak rekening gehouden te worden.

Planning:

- Voor 2015 een nog nader te bepalen deel van de Wtcg-CER-middelen in te zetten in de collectieve zorgverzekering van Menzis en het overleg hierover met Menzis te starten.
- De overige Wtcg-CER-middelen te reserveren voor bijzondere, onvoorziene situaties en toe te voegen aan de middelen individuele bijzondere bijstand.
- Gedurende 2015 te monitoren:
  - deelname aan de verschillende aanvullende pakketten in de collectieve zorgverzekering
  - overig beroep dat nog wordt gedaan op bijzondere bijstand (aantallen personen, soort kosten, bedragen) i.v.m. chronische ziekte en handicap.
  - i.s.m. Menzis: effectiviteit van de aanvullende regeling: worden de juiste kosten gedekt in het pakket (wordt het doel bereikt?)
- Afhankelijk van de stand van zaken in oktober 2015 te besluiten over het vervolg in 2016.

Financiële consequenties:

Voor beleid en uitvoering van de tegemoetkoming chronisch zieken is € 596.201,- beschikbaar, namelijk € 568.639,- als compensatie vanuit de afschaffing WTC/CER en € 27.571,- zijnde de kosten voor de huidige collectieve verzekering.

Voorgesteld wordt deze middelen als volgt te besteden:

- Collectieve verzekering
- Bijzondere bijstandsmogelijkheid voor inwoners die niet gebruik kunnen maken van deze collectieve verzekering
- Uitvoeringskosten verbonden aan het beoordelen van het recht op collectieve verzekering (de personele inzet kan hiervoor beperkt zijn, omdat deels gebruik gemaakt wordt van bestaande bestanden)
- Uitvoeringskosten verbonden aan het beoordelen van het recht op bijzondere bijstand, dit is arbeidsintensief, de kosten zijn met name afhankelijk van het aantal aanvragen,

De kosten zijn afhankelijk van het aantal mensen dat gebruik gaat maken van deze mogelijkheid. Het uitgangspunt is dat voor de uitvoering van de nieuwe regelingen wordt aangesloten bij de beschikbare middelen in het Sociaal Domein. Gelet op de huidige gesprekken met Menzis en de huidige ervaringen zijn er wel risico's, maar is het reëel om uit te gaan dat het budget voldoende is.

Het is het raadzaam een deel van de Wtcg-CER-middelen te reserveren voor bijzondere, onvoorziene situaties en toe te voegen aan de middelen individuele bijzondere bijstand. Die middelen kunnen dan worden gebruikt voor bijzondere situaties. Bijzondere bijstand is een vangnet waarin in maatwerk kan worden geleverd. De bijzondere bijstand kent een inkomens- en vermogenstoets. Naarmate het inkomen hoger is, ontstaat meer financiële draagkracht. Bij de uiteindelijke toekenning van bijzondere bijstand wordt met die draagkracht rekening gehouden.

Personele consequenties:

Zoals bij nieuwe taken gebruikelijk is zullen de uitvoeringskosten ten laste komen van deze activiteit en ook meegenomen worden in de berekening.

Eenzijds zal toetsing m.b.t. inkomensgrenzen zal plaatsvinden door de gemeente. Anderzijds zullen er extra aanvragen bijzondere bijstand in behandeling worden genomen en zal het budget voor bijzondere bijstand en de uitvoeringskosten verhoogd worden (betekent dus een verschuiving in budgetten).

Juridische consequenties:

N.v.t.

Informatisering / Automatisering:

N.v.t.

Burger- en overheidsparticipatie:

Er wordt advies gevraagd aan de Wmo-raad en het cliëntenplatform.

Communicatie:

Er moet voor januari 2015 bekend worden gemaakt hoe en wanneer cliënten aanspraak kunnen maken op deze financiële tegemoetkoming. Het bereiken van de doelgroep zal onder meer afhangen van de wijze van communicatie. Menzis heeft aangegeven zich hiervoor volledig in te zetten.

Overige consequenties:

N.v.t.

Bijlage:

Inventarisatietabel m.b.t. verschillende opties voor invulling gelden.

Besluit B en W

Gemeente
Hellendoorn

Nummer : 14INT04226
14BW00369

Datum vergadering: 30 september 2014

Onderwerp : Invulling Wet chronisch zieken en gehandicapten (Wtcg) en Compensatie Eigen Risico (CER)

Advies:

- Voor 2015 een nog nader te bepalen deel van de Wtcg-CER-middelen in te zetten in de Collectieve Zorgverzekering van Menzis en het overleg hierover met Menzis te starten.
- De overige Wtcg-CER-middelen te reserveren voor bijzondere, onvoorziene situaties en toe te voegen aan de middelen individuele bijzondere bijstand

Besluit: GEWIJZIGD BESLUIT:

- Voor 2015 een nog nader te bepalen deel van de Wtcg-CER-middelen in te zetten in de Collectieve Zorgverzekering van Menzis en het overleg hierover met Menzis te starten.
- De overige Wtcg-CER-middelen te reserveren voor bijzondere, onvoorziene situaties en toe te voegen aan een budget binnen het programma.